

Seminární práce – Seminář k úvodu do ped. a základům ped. myšlení

Martina Svatková, Kristina Mazalová

Úvod do pedagogiky

(stručné vypsání)

Škola: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta

Adresa školy: Poříčí 31, Brno

Třída: 1.semestr

Školní rok: 2005/2006

Zadavatel: Mgr. Kateřina Vlčková

Vypracovaly: Martina Svatková – 189423@mail.muni.cz

Kristina Mazalová – 172035@mail.muni.cz

Datum: 25.10.2005

OBSAH

1. Obsah.....	2
2. Úvod.....	3
3. Pedagogika.....	4
3.1. Předmět pedagogiky.....	4
3.2. Metody pedagogiky.....	4
3.3. Pedagogika a jiné vědy.....	5
3.4. Struktura pedagogiky.....	5
4. Výchova.....	7
4.1. Pojem výchovy.....	7
4.2. Obecné rysy výchovy.....	7
4.3. Výchovné cíle.....	8
5. Funkce výchovy.....	9
5.1. Příprava k sociálním rolím.....	9
5.2. Rozvoj základních kvalit osobnosti.....	9
5.3. Rozvoj v kulturních oblastech.....	10
6. Činitelé výchovy.....	11
6.1. Pedagog.....	11
6.2. Vychovávaný jedinec.....	12
6.3. Výchovné prostředky.....	13
7. Pedagogické principy.....	13
7.1. Základní pedagogické principy.....	13
7.2. Aplikace pedagogických principů.....	14
8. Formy výchovy.....	14
8.1. Školní výchova.....	14
8.2. Mimoškolní výchova.....	15
8.3. Rodinná výchova.....	15
8.4. Sebevýchova.....	15
9. Závěr.....	16
10. Použitá literatura.....	17

ÚVOD

V 1. semestru nám byla zadána seminární práce na jakémkoliv téma, jedinou podmínkou nám bylo, aby se to nějakým způsobem týkalo pedagogiky. My jsme pro naši práci hledaly něco, co bychom dále ještě využily. A když nás napadlo udělat stručný přehled celé pedagogiky podle knihy Úvod do pedagogiky od Vladimíra Jůvy, věděly jsme, že je to přesně to, co hledáme.

Pedagogika je věda, o které se toho hodně ví, ale je i plno věcí, které se neustále mění a vyvíjí dopředu, vznikají nové obory, které už ani nemají mnoho společného s tou dřívější pedagogikou. Myslíme si, že je pořád v tomto oboru co studovat. To byl další důvod, proč jsme si vybraly zrovna toto téma.

Naším cílem ale není podat čtenářům všechno o této problematice, spíš jsme se snažily jen o takový přehled pedagogiky.

Celou práci jsme rozdělily do šesti základních kapitol, které ještě ale dělíme do dalších podkapitol. V tomto ohledu se přesně držíme knihy podle které celou seminární práci píšeme.

V první kapitole, kterou jsme nazvaly jednoduše Pedagogika, uvádíme obecně, co to vůbec pedagogika je, z čeho vznikla, čím se zabývá, jaký má význam, její strukturu a spojitost s jinými vědami.

Druhá kapitola Výchova je věnována, jak už každého napadne, výchově, co to obecně je, jaké má rysy a jakými cíly se zabývá.

Třetí kapitola má název Funkce výchovy. Zde uvádíme k čemu vlastně výchova slouží a proč je tak důležitá.

Čtvrtou kapitolu jsme věnovaly jednomu z problémů, které pedagogika zkoumá, a to činitelům výchovy a jejich neustálou interakcí.

Pátá kapitola je věnována pedagogickým principům a jejich aplikaci v praxi.

Šestá kapitola, nazvaná Formy výchovy, pojednává o významu výchovy školní, mimoškolní, rodinné a sebevýchovy.

A jaký pro nás má vůbec celá seminární práce význam? Určitě nám posloužila k tomu, abychom si zkusily, jak se píše odborná práce, naučily se o něco rychleji psát a pronikly všeobecně více do tajů počítačů. A hlavně, což je pro nás nejdůležitější, mohly jsme zde také vyslovit náš vlastní názor.

PEDAGOGIKA

Pedagogika je věda o výchově, která provází lidstvo od jeho vzniku. Od začátku se snažila působit na rozvoj dorůstajícího pokolení. Postupně se tato činnost institucionalizovala a profesionalizovala tak vznikla pedagogická teorie, která koncipuje, organizuje a zabezpečuje výchovu dětí i dospělých. Pevné základy tomuto oboru dal J. Á. Komenský svými pedagogickými spisy.

Pedagogika jako věda má popisovat pedagogické jevy, klasifikovat a srovnávat je a dále je vyhodnocovat a zobecňovat. Tím se modeluje pedagogický systém.

3.1. Předmět pedagogiky

Předmětem pedagogiky je výchova, což je záměrné působení na rozvoj jedince, který je ovlivňován několika činiteli – dědičností, prostředím a záměrnou snahou utvářet jedince tak, aby odpovídal ideálu člověka a občana.

Výchova je celoživotní proces a ne jenom záležitost dorůstajícího pokolení. K tomuto názoru někdy vede i původ slova pedagogika (pais – dítě, agein – vésti).

Pedagogika zahrnuje výchovu normálních, ale i postižených jedinců. Jsou vyvinuty vědy, které se zabývají přímo postiženými (např. tyflopédie, somatopedie,...).

Výchova se spojuje s péčí o jednotlivce a malé sociální skupiny (např. třída), je však závislá i utváření profilu velkých skupin (např. stát, vrstevnické skupiny).

3.2. Metody pedagogiky

Dělí se na dva základní druhy:

- Historicko srovnávací metoda – rozbírá výchovu v jednotlivých etapách lidstva a ideje klasiků pedagogiky a filozofů. Její použití v pedagogice není časté.
- Výzkum současné pedagogické praxe – zkoumají se plány škol, osnovy vyučovacích předmětů, učebnice, vyučovací pomůcky, procesy osvojování a upevňování vědomostí,...

Při výzkumu současné výchovné praxe se využívá různých metod:

- Pozorování – cílevědomé a plánovitě sledování ped. procesu v jeho přirozených podmínkách. Musíme si stanovit cíl pozorování, plán a metodiku pozorování.

- Experiment – zkoumají se záměrně navozené ped. jevy v předem připravených a kontrolovaných podmínkách. Srovnávají se pak vždy experimentální skupiny a skupiny kontrolní (kde se pracuje tradičně).
- Rozhovor – zjišťuje se postoj ke škole, předmětům, učitelům. Může být individuální nebo kolektivní, řízený (předem připravený) nebo improvizovaný.
- Dotazník – umožňuje podchytit velký počet zkoumaných, problémem však zůstává věrohodnost odpovědí, chybí nám osobní kontakt.
- Studium ped. dokumentů – např. žákovské práce (písemné práce, výkresy,...), učitelova práce (jeho plány, deníky, záznamy o práci kroužků,...) a doklady o činnosti školy jako celku (výroční zprávy, školní řád,...)
- Měření výsledků – různé fyziologické a didaktické texty

Tyto metody se často používají komplexně (používá se jich víc zároveň)

3.3. Pedagogika a jiné vědy

Pedagogiku zařazujeme mezi vědy společenské, vyžaduje totiž vzájemnou spolupráci lidí.

Je v těsném sepětí s jinými vědami:

- Filozofie – pedagogika vychází z filozofických koncepcí (např. pozitivismus, pragmatismus, existencialismus,...)
- Biologie – poskytuje analýzu stavby a činnosti lidského organismu
- Lékařství – popisuje psychické defekty a nemoci a jejich příčiny
- Psychologie – odhaluje obecné zákonitosti lidského duševna
- Sociologie – umožňuje porozumět zvláštnostem jednotlivých sociálních prostředí, nichž se výchova uskutečňuje
- Logika – řeší, jak správně uspořádat učivo
- Architektura – hledá nové řešení exteriérů a interiérů škol
- Kybernetika, matematika, historie, etika, právní vědy, estetika, ekonomika

3.4. Struktura pedagogiky

= obory pedagogiky:

- Dějiny výchovy – zkoumají vývoj výchovy jako společenského jevu. Dále se dělí na všeobecné dějiny výchovy, národní dějiny, dějiny školství a srovnávací pedagogiku (srovnávání výchovně vzdělávacích systémů v různých zemích)

- Obecná pedagogika – zabývá se základními ped. jevy a zákonitostmi, přináší závěry po všechny dílčí ped. disciplíny. Je tvořena dvěma okruhy: metodologická část (řeší předmět a metody pedagogiky, vztah pedagogiky k jiným vědním oborům a poslání pedagogiky ve společnosti) a všeobecná teorie výchovy (analyzuje výchovné cíle, strukturu výchovy, činitele výchovného procesu,...).
- Didaktika – je teorie vzdělání a vyučování. Řeší cíle a obsah vzdělání a vyučování, vyučovací principy, vyučovací metody, organizaci vyučování, modernizaci vyučování.
 - Teorie jednotlivých složek výchovy – zkoumají cíle, úkoly, obsah, metody a formy výchovy
 - Teorie řízení výchovných institucí
 - Teorie výchovy v jeslích, předškolní pedagogika, školní pedagogika, vysokoškolská pedagogika
 - Teorie rodinné výchovy, teorie výchovy ve společenských organizacích
 - Pedagogika volného času, pedagogika sociální, andragogika (ped. dospělých), vojenská pedagogika,...
- Speciální pedagogika – zabývá se výchovou jedinců postižených defekty somatickými nebo psychickými.
 - Tyflopédie – řeší výchovu jedinců se zrakovými vadami
 - Logopedie – výchova jedinců s sluchovými a řečovými vadami
 - Psychopedie – výchova jedinců s rozumovými nedostatky
 - Etopedie – výchova obtížně vychovatelných jedinců
 - Somatopedie – výchova jedinců s poruchami hybnosti
- Metodiky = teorie vyučování konkrétním předmětům – zkoumají cíle, obsah, metody a formy vyučování jednotlivým předmětům

Všechny pedagogické disciplíny nejsou rozpracovány stejně, některé jsou méně a některé více.

VÝCHOVA

Současné pojetí výchovy je výsledek dlouhého hledání optimálního výchovně vzdělávacího modelu, který je plně upraven podmínkám třetího tisíciletí.

Výchova je jedním z faktorů úspěšného rozvoje společnosti i občanů, jakožto vzdělaných, morálně uvědomělých a sociálně angažovaných osobností, kteří se aktivně podílejí na společenském životě.

4.1. Pojem výchovy

Výchova je celoživotní proces ovlivněný několika faktory. Na jedince působí v kterémkoliv okamžiku jeho života dědičnost, prostředí a výchova. Nedokážeme ale posoudit, který z faktorů má vliv největší a který nejmenší.

Podmínky biologické – jsou dány právě genetickou výbavou daného organismu. Geny se promítají do fyzických rysů, typu nervové soustavy, vloh,...

Prostředí – nepůsobí jednostranně na jedince, ale jedná se o vzájemné působení

Výchova = záměrné působení na rozvoj osobnosti, může být intencionální (přímá – bezprostřední působení pedagoga na jedince) nebo funkcionální (nepřímá – ovlivňování jedince prostředím).

4.2. Obecné rysy výchovy

Výchova je vždy konkrétní povahy, to znamená, že se koná v určité společnosti, pro určitou společnost a na určité úrovni této společnosti. Mezi společnostmi a výchovou je tedy hluboká vazba: výchova odráží znaky své společnosti a zároveň připravuje jedince pro další rozvoj této společnosti. Naše současná výchova rozvíjí jedince v duchu demokracie, humanismu a vlastenectví.

Základním rysem výchovy je její permanentní (stálý) charakter, který hlavně předpokládá propojit obě základní formy výchovy – výchovu jiným jedincem (heteroedukaci) a sebvýchovu (autoedukaci). V mládí převažuje heteroedukace, pak by měla ale být na prvním místě autoedukace.

Dalším rysem je univerzálnost. To znamená, že by se výchova měla dotýkat každého prakticky v každé životní situaci.

Typickým znakem je také mnohostranná orientace. Snaží se připravit jedince pro základní sociální role, rozvíjí zároveň základní fyzické a psychické kvality jedince a rozvíjí jedince i v jednotlivých oblastech kultury.

4.3. Výchovné cíle

Výchovný cíl je jednou ze základních pedagogických kategorií. Je to kategorie historická, to znamená, že se mění s epochou, státem, filozofií i kulturou.

Z nich potom vyplývají adekvátní výchovné prostředky, výchovné principy, formy, metody,...

Dělení cílů:

- Cíle individuální a sociální
 - Individuální – výchova, která usiluje o osobní rozvoj jedince, o jeho prospěch a uplatnění
 - Sociální – takové zaměření jedince, aby se stal co nejprospěšnější společností
- Cíle obecné a specifické
 - Obecné – cíle společné veškeré výchově
 - Specifické – osvojení konkrétních vědomostí, dovedností a návyků
- Cíle materiální (informativní) a formální (formativní)
 - Materiální – orientuje se na osvojení konkrétních vědomostí, dovedností a návyků
 - Formální – zaměření na rozvoj schopností
- Cíle adaptační a anticipační
 - Adaptační – jedinec se dokáže přizpůsobit současným podmínkám
 - Anticipační – příprava jedince na budoucnost
- Cíle teoretické a praktické
 - Teoretické – systém vědomostí
 - Praktické – dovednosti a návyky
- Cíle autonomní a heteronomní
 - Autonomní – cíl, který se stanoví sám jedinec
 - Heteronomní – cíle určované státem, pedagogem, rodiči

FUNKCE VÝCHOVY

Nejvyšším cílem výchovy je plný rozvoj lidské osobnosti. To říkal už Komenský, jehož heslo bylo rozvíjet všechny ve všem všestranně. To bude možné jen, pokud se dohromady skloubí tři základní složky: jedinec bude připravován pro sociální role, budou se rozvíjet základní kvality osobnosti a jedinec se bude vyvíjet i v kulturních oblastech. Veškerá výchova je ale determinována (= ovlivňována) kvalitou života společnosti!

5.1. Příprava k sociálním rolím

Nejdůležitější sociální role, na které by se měl člověk připravovat:

- Občan – moderní společnost může úspěšně fungovat jediné tehdy, když každý občan plní své sociální úlohy. Nesplnění nebo zanedbání poškozuje stále častěji všechny ostatní občany.
- Pracovník – příprava na profese umožní jedinci zajištění existence, uplatnění i seberealizaci.
- Ochránce životního prostředí – výchova má zabezpečit u každého občana přesvědčení, které by ho vedlo k hledání a prosazování takových opatření, která pomohou zamezit další devastaci a přispějí ke zlepšení přírodního sociálního prostředí.
- Partner – na této roli závisí rozvoj naší společnosti i štěstí každého občana. Partnerství vyžaduje toleranci, pochopení a podporu
- Rodič – má povinnost zajistit pevné a bezpečné zázemí, ve kterém dítě vždy najde radu, pomoc i pochopení
- Uživatel hodnot – člověk se má naučit rozpoznat, co doopravdy potřebuje, a čeho se může zříci

Existuje ještě daleko více sociálních rolí, ne které by se člověk měl připravit. Toto je jen výběr podle nás toho nejdůležitějšího.

5.2. Rozvoj základních kvalit osobnosti

Předpokladem účinné výchovy je rozvoj tělesné i duševní stránky jedince. Podle Komenského harmonický rozvoj intelektu, citu a vůle. Pedagogičtí myslitelé jako např. Platón vyzvedali spíše rozvoj intelektuální, jiní jako např. Rousseau a Tolstoj výchovu

citovou a volní. Mluví se tedy o dvoustránkovosti výchovy: vzdělávání a výchova v užším slova smyslu. Obě tyto části ale tvoří jednotný výchovný vzdělávací proces. Nelze preferovat jen jednu nebo druhou stránku.

Vzdělávání:

- Vědomosti – vytváření představ o realitě, rozvíjení pojmů, soudů, úsudků. Důležitý odpovídající výběr informací pro jedince.
- Dovednosti a návyky – umožňují odpovídající činnost. Měřítko hodnoty výchovně vzdělávacího procesu. Mohou být motorické a intelektuální.
- Schopnosti – motorické nebo intelektuální nadání pro určitou činnost. Je na nich závislá rychlost a kvalita tvorby nových vědomostí, dovedností a návyků. Tvoří se na základě vrozených vloh.

Výchova v užším slova smyslu:

- Postoje ke skutečnosti – nelze naučit, možné pouze navodit nebo k nim přivést. Jsou ale vždy osobním rozhodnutím jedince. Dělíme na obecné postoje (vlastenectví, humanismus, ...) a postoje specifické (postoj k oboru, pedagogovi, studiu, ...)
- Potřeby a zájmy – jedinec se aktivně podílí na životě společnosti. Jsou dvojí povahy:
 - Dosavadní zájmová orientace, dosavadní potřeby
 - Nové zájmy, nové potřeby – navodit zájem o obor, probíranou oblast
- Chování – výslednice všech takto získaných a rozvinutých kvalit. Promítají se zde jeho vědomosti, dovednosti, návyky a schopnosti, jeho postoje, názory, přesvědčení, zájmy a potřeby.

5.3. Rozvoj v kulturních oblastech

Hledisko zaměřující se na oblasti, ve kterých se výchova koná.

Výchovné složky, ve kterých by se měl rozvoj jedince uskutečňovat:

- Světonázorová výchova:
 - Náboženská – vznik, vývoj a smysl světa
 - Filozofická – poznávání skutečnosti, podstata skutečnosti, ...
- Rozumová:
 - Jazyková – rozvíjet jazyk jako základní komunikační nástroj

- Vědecká – orientace v přírodních a společenských vědách
- Ekologická – ekologicky citlivý přístup ke skutečnosti
- Pracovní:
 - Technická - seznámení se současnou technikou, rozvíjení techn. dovedností
 - Ekonomická – ekonom. myšlení
 - Pracovní – pracovní dovednosti, návyky

Tato výchova se uskutečňuje jako např. laboratorní cvičení, exkurze, zájmové kroužky technické povahy, ...

- Mravní:
 - Mravní
 - Právní
 - Politická

Chování v duchu morálního hodnotového systému a demokratického právního řádu. Výchova k humanismu, vlastenectví, pevné vůli, vytrvalosti, rozhodnosti, ...

- Estetická - vnímání a hodnocení umění a krásy, rozvoj uměl. aktivity a tvořivosti jedince.
 - Umělecká
 - Kulturní
- Tělesná:
 - Zdravotní- hygiena pedagog. prostředí, předcházení nadměrné únavě, bezpečnost práce, ...
 - Pohybová (sportovní) – tělesná zdatnost, otužování organismu, ...

ČINITELÉ VÝCHOVY

Ped. proces je vztah mezi ped. pracovníkem a vychovávaným jedincem za působení výchovných prostředků.

6.1. Pedagog

Odpovídá za dosahované výsledky. Zákl. kvality , které by měli charakterizovat pedagogické osobnosti:

- Hodnotová orientace – demokratické, humanitní přesvědčení, vlastní příklad pedagoga

- Všeobecné vzdělání – mezioborová koordinace
- Odborné vzděkání – teoretické i praktické v oboru
- Pedagogické vzdělání – dějiny výchovy, obecná pedagogika, didaktika, metodika, ... Důležité jsou i praktické didaktické a metodické dovednosti a návyky:
 - Komunikativní dovednosti – kontakt, sblížení s jedinci
 - Organizátorské d. – řízení činnosti, vhodné metody a prostředky
 - Rétorické d. – zvyšuje účinnost působení
- Osobnostní rysy:
 - Tvořivost – hledat stále něco nového, lepšího, pokrokovějšího
 - Zásadový morální postoj – myšlení, cítění, chování v duchu humanismu a demokratismu
 - Ped. optimismus – přesvědčení o účinnosti působení, radostný přístup
 - Pedagog. takt - sebeovládání
 - Ped. klid – soustředěnost, trpělivost
 - Ped. zaujetí – kladný a aktivní přístup k látce a pedagog. práci
 - Hluboký přístup k žákům – poznat, pochopit, pracovat s nimi
 - Přísná spravedlnost – nenadržovat, jednotné hodnocení a klasifikace

6.2. Vychovávaný jedinec

Předpoklady pro úspěšnou výchovu:

- Fyzické předpoklady – tělesná zdatnost, zdraví, citlivost smyslových orgánů
- Psychické p. – schopnosti, nadání
- Sociální p. – rodina a jiné svazky, mohou působit pozitivně ale i rušivě
- Vzdělanostní p. – dosavadní vzd. úroveň a navázání na ni

Přístupy k postavení vychovávaného jedince v pedagog. procesu:

- Autoritativní výchova
- Submisivní (pedocentrická) - výchova jako služba jedinci
- Kooperativní - spolupráce pedagoga s vychovávaným jedincem – aktivita jedince

6.3. Výchovné prostředky

Působí intencionálně i funkcionálně.

- Vyučování – systematická výchovně vzdělávací činnost, ve speciální instituci za působení ped. pracovníka.
 - Individuální
 - Hromadné
- Pedagogizované prostředí – může působit pozitivně i negativně
- Hromadné sdělovací prostředky – tisk, rozhlas, film, televize
- Práce – pracovní produkt, prostředí, samotný proces
- Hra – velká úloha v předškolním věku. Poznání světa, mravní, estetické postoje, ... Sportovní nebo společenské hry
- Umění – tvořivost, estet. citlivost
- Sport – zdraví, těles. zdatnost, smysl pro fair play, ...
- Kolektiv – veřejné mínění ovlivňuje chování jednotlivých členů

Pedagogické principy

Zákl. pravidla, která by měla zajistit efektivnost výchovně vzdělávacího působení. Tyto principy mají obecnou platnost.

7.1. Základní pedagogické principy

- Cílevědomost – ujasnit si čeho chce pedagog dosáhnout a proč
- Soustavnost (systematičnost) – logické uspořádání informací, pravidelný režim
- Aktivnost – rozvoj tvůrčího přístupu jedince ke skutečnosti
- Názornost – vycházet ze smyslového nazírání, praktické využití poznatků, příklady
- Uvědomělost – jedinec musí látce rozumět, aby ji mohl promýšlet a vyjadřovat se o ni
- Trvalost – opakování, procvičování, přiměřené prac. tempo
- Přiměřenost – učivo v souladu s věkovou vyspělostí a dosavadní úrovní
- Emocionálnost – radostná tvůrčí atmosféra, probouzení citové prožitky jedince

- Jednotnost výchovného působení – jednota v požadavcích a přístupech učitelů, se kterými se jedinec setkává

7.2. Aplikace pedagogických principů

- Koncipování a plánování – učební plány, osnovy, učebnice
- Organizační, materiální a personální zabezpečení
- Samotný výchovně vzdělávací proces
- Jako nástroj objektivního posouzení – např. hledání efektivnějších cest

FORMY VÝCHOVY

Na rozvoji osobnosti se podílí celá společnost.

8.1. Školní výchova

Základní instituce rozvíjející osobnost. V historickém vývoji se postupně demokratizovala (otvírala se širší vrstvě populace) a specializovala (zákl., střední, vysoké, odborné, ... školy, učiliště, ...) Škola plní úlohu systematizační a integrační, tj. přibližovat jedinci podněty, se kterými se denně setkává, základní poznatky o přírodě, společnosti, člověku, ...

Formy školní výchovy:

- Vyučování – obsah předmětu, morálka, estetika prostředí, vlastního chování, hygienické a zdravot. principy, ...
- Mimovyučovací aktivity – prohloubení činnosti, zájmu, prohloubení neformálního a osobního kontaktu učitele.
 - Hromadná forma – exkurze, vých. účinek není vždy pozitivní (tlačence, vtipkování, ...)
 - Skupinová f. – kroužky
 - Individuální f. – př. četba, sport. činnost, ... Často u talentované mládeže.
- Vliv školního prostředí – materiálního i sociálního. Důležitá školní atmosféra.

8.2. Mimoškolská výchova

- Společenské organizace – působí na členy a prostřednictvím nich na společnost, intencionálně (kurzy, přednášky, ...) i funkcionálně (život, aktivita organizace)
 - Dlouhodobá povaha
 - Krátkodobá povaha
- Kulturní instituce – muzea, galerie, knihovny, planetária, ... Inten. i funk. povaha.
- Hromadné sdělovací prostředky – tisk, televize, ... Inten. (pořady, akce) i funk. (slovo hlasatele) povaha

8.3. Rodinná výchova

Základní sociální jednotka.

- Veřejné mínění rodiny – názory, přístupy ke skutečnosti členů rodiny, ideje, chování se přenáší na jedince
- Zájmová orientace rodiny – estetické, kulturní, sportovní povahy
- Rodinné aktivity

8.4. Sebevýchova

Jedinec se stává iniciátorem a realizátorem vých. procesu. Koncepce podobná jako u výchovy druhým jedincem (sebevzdělávání a sebevýchova v užším slova smyslu, cílová orientace, předpoklady, ...) Důležitá je schopnost autodiagnózy, schopnost koncipovat svůj další rozvoj.

ZÁVĚR

A co říci závěrem? Do mysli se nám vkrádá myšlenka, jestli je vůbec zapotřebí studovat právě pedagogické teorie. Podle nás ano, protože právě teorie umožňuje hlouběji pochopit pedagogické jevy a zákonitosti, směřuje nás k určitému cíli, říká nám, jak se k čemu dopracovat, vysvětluje různé formy a metody výchovy. Ale na druhou stranu samotná teorie je nám k ničemu, pokud toho nedokážeme využít praxi. Výchovné jevy nás provázejí po celý život a je na každém z nás, jak toho dokáže využít. Jsme vychovávání druhými, sami vychováváme jiné a mnohdy se snažíme vychovat i sebe sama, proto myslím, že každý člověk by měl něco o pedagogice jako vědě vědět.

Jak jsme postupovaly při této práci? Jak už zde bylo jednou řečeno, držely jsme se přesně knihy Úvod k pedagogice, takže v tomto ohledu jsme neměly žádné problémy s psaním této práce. Jenom jsme musely vymyslet, jak tuto seminární práci uspořádat, co tam dát a co si zase dovolit vynechat. Jediným problémem, co jsme měly, bylo to, že každá z nás bydlí úplně jinde, tak jsme musely tuto práci psát ve škole po vyučování.

A jak si toto téma stojí literatuře? Je možné najít hodně knih s touto problematikou, protože pedagogika je velmi široká věda a určitě o každém oboru existuje spousta publikací a záleží jen na nás, kterou si vybereme..

Tato naše seminární práce je hlavně napsaná k tomu, aby nám posloužila k učení se na zkoušku, proto je psaná celá jako přehled toho nejdůležitějšího. Dále si ale myslíme, že by mohla posloužit komukoli, kdo by se případně chtěl dozvědět něco o pedagogice nebo by také mohla dále posloužit jako základ pro další odborné práce.

POUŽITÁ LITARATURA

Jůva V.: Úvod do pedagogiky. Brno, Paido 1994